

[Axel Dam.]

seende mellem Børn i og uden for Ægteskab er i fuld Overensstemmelse med Retsforbundets Program, der ikke nævner nogen saadan Skillelinie, men bestemmer, at Efterladenskaber, som ikke er borttestamentariske, tilfalder Børnene og deres Arvinger i lige nedstigende Linie. Vi udvider altsaa Testamentsretten, der kun begrænses af Forsørgerpligten mod umyndige Børn, saaledes at denne ikke krænktes. Jeg ser i Lovforslagets Bestemmelser om Ligestilling med Ægtebørn i Henseende til Arv efter Faderen et Fremskridt af stor retsmoralsk Værdi. Det maa nødvendigvis tjene til at styrke Følelsen af Ansvar ved at sætte Børn i Verden, ikke mindst naar det gælder velhavende Libertinere. I min Barndom gik der Sagn om en Greve, som man sagde havde 80 Børn af den Slags, han affandt sig med ved Alimentsbidrag, og det betød jo mindre for ham, end om han skulde have givet dem sit grevelige Navn og Medarveret til hans Formue. At det grevelige Navn maaske ikke altid vil blive en Fordel for Barnet, er en anden Sag, men det staar jo ogsaa Børnene frit for at skille sig af med det, naar de kommer til Skels Aar og Alder.

Den mest utiltalende Form for illegitime Forbindelser er dog det Flerkoneri, som skyldes Forførelse af Kvinder, som man i sin sociale Stilling føler sig saa højt hævet over, at man ikke vil have andet med dem at gøre end at bruge dem netop til det, som man har brugt dem til. Forhold mellem socialt ligestillede er langtfra saa demoraliserende, da der dog i hvert Fald er en vis Gensidighed til Stede. Siam betragtes jo af Europæere som staaende under os i Moral, fordi Flerkoneri dér er tilladt, men Forholdet er i Virkeligheden det, at Udtrykket „tilladt“ her er noget misvisende. Det er nemlig ikke saa meget i Kraft af en Tilladelse, at en Del Siamesere har flere Koner at forsørge, som i Kraft af et Paabud, nemlig et Paabud om at legalisere de Forhold, man har indladt sig paa, saaledes at den Forpligtelse, man har paadraget sig, ikke blot gælder Barnet, men ogsaa dets Moder. Ifølge min Hjemmelsmand, en Siameser, anses det for det hæderligste og pæneste kun at have een Kone. De siamesiske Lovparagraffer kender jeg ikke, men hvad enten det er Lovparagraffer eller uskrevne Love, der opretholder denne Skik, er der i hvert Fald ingen Grund til at betragte det som Udtryk for en lavere Moral end den europæiske.

De fleste Indvendinger, der kan tænkes rejst mod Forslagene, er imødegaaet i de

43 Spalter Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget om Børn uden for Ægteskab. De øvrige Lovforslag indeholder jo saadanne Ændringer i de bestaaende Love, som følger af Hovedlovforslaget, og kræver derfor næppe særskilt Omtale her ved første Behandling.

Skønt jeg altsaa i det store og hele kan slutte mig til de Synspunkter, der er gjort gældende i Bemærkningerne til Lovforslaget, ønsker jeg dog udtrykkeligt at fremhæve et enkelt Punkt, for at man ikke skal tro, at jeg har overset det eller undladt at skænke det en alvorlig Overvejelse. Det angaar den Forringelse af Arven, en Mand's Hustru og hans Børn i Ægteskabet kommer til at lide, naar hans eventuelle Børn uden for Ægteskab skal være Medarvinger. Jeg har mod denne Bestemmelse hørt anført, at Hustruen og hendes Børn er ganske uskyldige i Mandens Udskejelser. Bortset fra, at det jo ikke er aldeles sikkert, at Hustruen altid er helt uden Skyld i de Udskejelser, Manden begaar under Ægteskabet, saa er i hvert Fald de Børn, som er Frugten af Mandens Udskejelser, absolut uskyldige deri. Naar der fra samme Side til Gunst for at nægte disse Arveret efter Faderen er blevet anført, at Børnene jo ofte maa lide for Forældrenes Synd, saa er dette dog ingen Grund til, at Lovgivningen skal optræde positivt medvirkende til at hjemsege Fædrenes Synd paa Børnene ud over de uundgaaelige Hjemsegelser, som sker i Kraft af Naturlove, nemlig Nedarvning af Sygdomsanlæg eller af uheldige Karakteranlæg. Naturen er amoralsk, rammer retfærdige og uretfærdige i Flæng, men det er dog ingen Grund for Menneskene til at efterligne Naturen i dette Stykke. En Mand maa hæfte for sine Gerninger, bære Ansvar for dem og Følgerne af dem. Det indrømmes da ogsaa paa alle andre Omraader, at hans Dødsbo hæfter for hans Gæld og uindløste økonomiske Forpligtelser, uanset om det er ubehageligt for Enken eller Børnene, at han har paadraget sig en saadan Skyld. Skulde et Barns Krav paa sin Fader være mindre retsbeskyttet end den Kredit, hans Skrædder har ydet ham? Det Krav, en Hustru kan stille, er, at hun ikke, naar Skifte er foretaget, har yderligere Forsørgerpligt over for de Børn, der ikke er hendes. Saa vidt jeg kan se, anerkender Lovforslaget dette, men for en Sikkerheds Skyld vil jeg gerne spørge den højtærede Justitsminister, hvorledes det forholder sig i de Tilfælde, hvor Enken nyder Enkepension efter Manden. Har de illegitime Børn noget Krav paa Andel i denne Pension? Ifølge den gældende Ægte-